

STORTINGET

Representantforslag 114 S

(2025–2026)

fra stortingsrepresentantene Erlend Svardal Bøe, Henrik Asheim og Margret Hagerup

Dokument 8:114 S (2025–2026)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Erlend Svardal Bøe, Henrik Asheim og Margret Hagerup om en bedre gjennomføring og forvaltning av pasientreiser

Til Stortinget

Bakgrunn

Formålet med pasientreiseordningen er at pasienter som trenger behandling i helsetjenesten, skal få dekket nødvendige utgifter for reise til og fra behandlingssted. Ordningen skal sikre at hverken sosiale, økonomiske eller geografiske forhold skal hindre pasienter i å ta imot behandling. Pasientreiseordningen er viktig for å bygge opp under målet om en god og likeverdig helsetjeneste og er i hovedsak rettighetsfestet i pasient- og brukerrettighetsloven og i pasientreiseforskriften.

I 2020 la Helsedirektoratet frem en gjennomgang av regelverket for pasientreiser. Her kom Helsedirektoratet med flere forslag til tiltak for å forenkle og forbedre pasientreiseordningen. Gjennomgangen viste at det er flere forbedringspunkter i pasientreiseordningen, men også at det er utfordringer. En av utfordringene som ble trukket frem, var følgende:

«geografiske forskjeller og store ulikheter i kollektivtransporttilbudet innebærer at noen av bestemmelsene og avgrensningene i forskriften får ulike konsekvenser i ulike deler av landet.»

Dette funnet bryter med målet om en god og likeverdig helsetjeneste.

Pasienter skal få dekket overnatting i forbindelse med behandlingen enten av hensyn til lang reisevei eller fordi helsetilstanden til pasienten gjør det nødvendig. Pasientene kan søke om dekning av deler av utgiftene etter en standardsats som nå er på 711 kroner per døgn og kostgodtgjørelse på 275 kroner per døgn. Standardsatsen gjelder uavhengig av hvor dyr overnattingen egentlig er. Forslagsstillerne mener at det må gjøres en mer grundig vurdering av satsen knyttet til overnatting, slik at den treffer bedre og er mer i tråd med det reelle kostnadsbildet mange pasienter opplever. Pasientreiseforskriften har allerede i dag særregler for pasientreiser som overstiger 300 kilometer, og det kunne for eksempel vært vurdert en annen sats for overnatting for pasientreiser som overstiger denne grensen.

Norge er et land med store avstander og ulik tilgang på kollektivtransport. Det gjenspeiles også i hvordan pasientreisene gjennomføres. Det er særlig i Helse Nord og Helse Vest det oftest oppstår behov for overnatting i forbindelse med behandling, på grunn av lange reiseavstander. I 2024 var nær 46 pst. av alle reiser hvor det innvilges overnatting, i Helse Nord, og hele 72 pst. av disse reisene var på over 300 kilometer. For disse pasientene er kostnadene mye større for å motta helsehjelp enn i mer sentrale strøk, og det kan oppstå situasjoner hvor pasienter ikke klarer å betale kostnadene og dermed lar være å motta nødvendig behandling.

Lang reisevei til og fra behandling i helsetjenesten kan være krevende for mange pasienter. Det finnes flere eksempler fra pasienter som må reise på svært ugunstige tidspunkt som gjør at den totale reisetiden blir unødvendig lang. Noe av bakgrunnen for dette er at korteste reisevei ikke vektlegges i stor nok grad ved bestilling av pasientreiser. Det er også ulik praktisering mellom helseforetakene på dette. Forslagsstillerne mener at det må

utarbeides en klarere standard for hvor lang en pasientreise skal være, slik at pasientene opplever større forutsigbarhet, men også slipper unødvendig lang reisetid. Pasientreiser må også i større grad prioriteres når fly benyttes som reisevei til og fra behandling i helsetjenesten. Dette kan for eksempel gjøres ved å gå i dialog med flyselskapene eller stille krav i anbud.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen gjøre en vurdering av satsen knyttet til overnatting ved pasientreiser for å

sikre at den er mer i tråd med det reelle kostnadsbildet pasientene har, og ber regjeringen komme tilbake på egnet måte.

2. Stortinget ber regjeringen utarbeide en klarere standard for hvor lang en pasientreise skal være, slik at pasienter med lang reisevei slipper unødvendig reisetid, og ber regjeringen få dette på plass innen utgangen av 2027.
3. Stortinget ber regjeringen sikre at pasientreiser i større grad prioriteres når fly benyttes som reisevei til og fra behandling i helsetjenesten.
4. Stortinget ber regjeringen sikre en mer helhetlig forvaltning av pasientreiser, med mål om å se den administrative og praktiske forvaltningen i sammenheng, og ber regjeringen komme tilbake på egnet måte.

10. februar 2026

Erlend Svardal Bøe

Henrik Asheim

Margret Hagerup